ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 16.12.2008
COM(2008) 874 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ:

Έκθεση για την πρόσβαση στην αγορά και δημιουργία πλαισίου για αποτελεσματικότερη διεθνή κανονιστική συνεργασία

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ:

Έκθεση για την πρόσβαση στην αγορά και δημιουργία πλαισίου για αποτελεσματικότερη διεθνή κανονιστική συνεργασία

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι ανοικτές αγορές έχουν μεγάλη σημασία. Δημιουργούν ευκαιρίες ανάπτυξης, απασχόλησης και επενδύσεων. Είναι σημαντικές για τις επιχειρήσεις της ΕΕ καθώς και για τις επιχειρήσεις των ανεπτυγμένων και των αναπτυσσόμενων οικονομιών σε ολόκληρο τον πλανήτη. Οι ανοικτές αγορές έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ΕΕ δεδομένου ότι η τελευταία αποτελεί τη μεγαλύτερη εμπορική δύναμη στον κόσμο. Λόγω της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, υπάρχει κίνδυνος να αυξηθεί ο προστατευτισμός. Είναι σημαντικό να αντληθούν διδάγματα από το παρελθόν και να καταπολεμηθούν αυτές οι τάσεις. Στην πρόσφατη συνάντησή τους στην Ουάσιγκτον, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της G20 έδωσαν σαφώς έμφαση στην πραγμάτωση του πλήρους δυναμικού του προγράμματος δράσης για το εμπόριο[1].

Στο πλαίσιο αυτό, η απομάκρυνση των φραγμών που απομένουν για το εμπόριο – κατά πρώτο λόγο μέσω της επιτυχημένης και ταχείας ολοκλήρωσης του γύρου παγκόσμιων εμπορικών συνομιλιών της Ντόχα, αλλά και μέσω διμερών και περιφερειακών προσεγγίσεων – αποκτά μεγαλύτερη σημασία για την αποδέσμευση του δυναμικού των επιχειρήσεων και της ανάπτυξής τους, ιδίως για τις ΜΜΕ, οι οποίες αντιπροσωπεύουν πάνω από το 99% των επιχειρήσεων της ΕΕ και το 67% των θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα. Η κανονιστική σύγκλιση και συνεργασία, μεταξύ άλλων στο χρηματοπιστωτικό τομέα, μπορεί να αποτελέσει αποτελεσματική οδό για την επίτευξη διεθνούς σταθερότητας και την αύξηση των εμπορικών ευκαιριών.

Η στρατηγική για την Ευρώπη στον κόσμο, που ξεκίνησε στα τέλη του 2006[2], αποτελεί ουσιαστική συνιστώσα του εξωτερικού πυλώνα της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη και την απασχόληση και προβλέπει ένα φιλόδοξο πρόγραμμα δράσης για το άνοιγμα των αγορών που έχουν μεγαλύτερη σημασία, ιδίως στην Ασία. Μια βασική πτυχή του προγράμματος δράσης αναπτύσσεται, από τον Απρίλιο του 2007, μέσω της ανανεωμένης στρατηγικής της ΕΕ για την πρόσβαση στην αγορά[3]. Η σημασία αυτών των προσπαθειών για το άνοιγμα των αγορών αναγνωρίστηκε πέρυσι στην έκθεση της Επιτροπής προς το εαρινό

---

1 Στις 15 Νοεμβρίου 2008 οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της G20 συμφώνησαν να μη δημιουργήσουν νέους φραγμούς στις επενδύσεις ή στο εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών κατά το προσεχές 12μηνο και να καταλήξουν σε συμφωνία το 2008 ως προς τις ρυθμίσεις που θα οδηγήσουν στην επιτυχημένη ολοκλήρωση του αναπτυξιακού προγράμματος της Ντόχα με φιλόδοξα και ισόρροπα αποτελέσματα.

2 COM(2006) 517 της 4.10.2006.

3 COM(2007) 183 της 18.4.2007.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με τη στρατηγική της Λισαβόνας[4], και εγκρίθηκε από τους ευρωπαίους ηγέτες, οι οποίοι πρότειναν να καθιερωθεί ετήσια υποβολή έκθεσης σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά, στην οποία θα προσδιορίζονται οι χώρες και οι κλάδοι όπου οποίους εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαροί φραγμοί.

[4] COM(2007) 803 της 11.12.2007.

Ορίστηκαν δύο κύριες κατευθύνσεις:

- Η ΕΕ πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα που έχει στη διάθεσή της για να εξασφαλίσει ότι το άνοιγμά της διατηρείται και για να αυξήσει την πρόσβαση των εταιρειών της στις αγορές τρίτων χωρών.

- Η ΕΕ πρέπει να αναβαθμίσει τις στρατηγικές συνομιλίες της με σημαντικές τρίτες χώρες για την επεξεργασία αμοιβαία επωφελών λύσεων, για την προώθηση υψηλότερων προτύπων και για μεγαλύτερη κανονιστική σύγκλιση.

Στο Ευρωπαϊκό Σχέδιο για την Ανάκαμψη της Οικονομίας που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 26 Νοεμβρίου 2008[5] επιβεβαιώθηκαν αυτοί οι στόχοι και προτάθηκαν συγκεκριμένες ενέργειες για να διατηρηθεί και να αυξηθεί το άνοιγμα των αγορών και η στήριξη της απασχόλησης[6], στη διάρκεια της δύσκολης για την οικονομία τρέχουσας περιόδου. Η βελτιωμένη πρόσβαση στην αγορά και η κανονιστική σύγκλιση και συνεργασία αποτελούν ουσιώδη στοιχεία του σχεδίου αυτού. Στο σημερινό οικονομικό πλαίσιο, οι προσπάθειες για την επίτευξη κανονιστικής σύγκλισης στους χρηματοπιστωτικούς κλάδους αποκτούν ζωτική σημασία.

Η παρούσα ανακοίνωση αποτελεί την πρώτη έκθεση σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά και προτείνει το βέλτιστο τρόπο επίτευξης του στόχου της Ένωσης για άνοιγμα σε εσωτερικό και εξωτερικό επίπεδο και, ιδίως, ένα τρόπο εξασφάλισης της θεμιτής και ανοικτής πρόσβασης στις αγορές των τρίτων χωρών που έχουν τη μέγιστη σημασία για τις επιχειρήσεις της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της κανονιστικής συνεργασίας.

Αποτελεί ένα περαιτέρω βήμα προς την ανάπτυξη μιας ισχυρότερης εξωτερικής διάστασης της στρατηγικής της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση μετά το 2010. Για το σκοπό αυτό, η ανακοίνωση θα θεμελιωθεί στη συμβολή άλλων τομέων πολιτικής της Λισαβόνας και θα ασχοληθεί με τους συνδέσμους μεταξύ των πολιτικών που εφαρμόζονται σε εσωτερικό και εξωτερικό επίπεδο, όπως τονίστηκε, επίσης, στην Επισκόπηση της Ενιαίας Αγοράς[7] και στην ανανεωμένη Κοινωνική Ατζέντα[8].

2. ΜΗ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΟΙ ΦΡΑΓΜΟΙ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

2.1. Η μεταβαλλόμενη φύση των φραγμών στο εμπόριο

Μολονότι οι υψηλοί τελωνειακοί δασμοί εξακολουθούν να παρεμποδίζουν το εμπόριο σε μερικούς κλάδους και πρέπει να αντιμετωπιστούν σε πολυμερές και σε διμερές επίπεδο, οι μη δασμολογικοί φραγμοί στις αγορές των εμπορικών μας εταίρων αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία. Η επιτυχημένη μείωση των δασμών μπορεί να καταλήξει άσκοπη αν οι μη δασμολογικοί φραγμοί (ΜΔΦ) εμποδίζουν την πρόσβαση των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων

---

5 COM(2008) 800 της 26.12.2008.

6 Στην ανανεωμένη κοινωνική της ατζέντα - COM(2008) 412 -, η Επιτροπή είχε ήδη τονίσει ότι θα δώσει μεγαλύτερη προσοχή στην προβολή των κοινωνικών της πολιτικών σε εξωτερικό επίπεδο και στις κοινωνικές επιπτώσεις των εσωτερικών πολιτικών της συνολικά.

7 COM (2007) 724 της 20.11.2007.

8 COM(2008) 412 της 2.7.2008.

στην αγορά ή αν αυξάνουν σημαντικά το κόστος των εξαγωγών τους[9]. Η έκθεση του 2008 για την ανταγωνιστικότητα[10] έδειξε ότι οι επιχειρήσεις της ΕΕ θεωρούν ότι οι ΜΔΦ και η έλλειψη ενημέρωσης (π.χ. η έλλειψη γνώσης σχετικά με τις αγορές εξαγωγών) αποκτούν μεγαλύτερη σημασία από τους παραδοσιακούς εμπορικούς περιορισμούς των δασμών και τελών εισαγωγών που επιβάλλονται βάσει πολιτικών[11].

Οι **συχνότεροι μη δασμολογικοί φραγμοί** είναι οι επαχθείς τελωνειακές διαδικασίες και οι διακρίσεις όσον αφορά τους φορολογικούς κανόνες και πρακτικές, οι τεχνικοί κανονισμοί, τα πρότυπα και οι διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα (ΥΦΥ), οι περιορισμοί πρόσβασης στις πρώτες ύλες, η ελλιπής προστασία και/ή η επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, οι φραγμοί στο εμπόριο των υπηρεσιών και στις άμεσες ξένες επενδύσεις, οι περιοριστικοί και/ή αδιαφανείς κανόνες των δημόσιων συμβάσεων, καθώς και η καταχρηστική εφαρμογή των μέσων εμπορικής άμυνας ή η αθέμιτη χρήση των επιδοτήσεων.

Ωστόσο, η αντιμετώπιση αυτών των φραγμών είναι περίπλοκη, δυσχερής από τεχνικής πλευράς και χρονοβόρα. Η καταπολέμηση των φραγμών δεν είναι απλό ζήτημα. Ο βαθμός της πολυπλοκότητάς της εξαρτάται από την αφετηρία των φραγμών και από το αν είναι μεν επαχθείς αλλά επιδιώκουν θεμιτούς σκοπούς ή αν μπορούν να θεωρηθούν αδικαιολόγητα μέτρα. Σε γενικές γραμμές, υπάρχουν δύο κατηγορίες φραγμών. Μερικοί από αυτούς πηγάζουν απλώς από διαφορές, π.χ. ως προς την κανονιστική προσέγγιση και από διαφορετικούς στόχους κοινωνικής, εργασιακής, περιβαλλοντικής φύσης, θεμάτων δημόσιας υγείας και καταναλωτών. Άλλοι φραγμοί χρησιμοποιούνται συστηματικότερα με συνέπεια να ευνοείται ή να προστατεύεται η εγχώρια παραγωγή, π.χ. ειδικά πρότυπα, απαιτήσεις δοκιμών ή ανάγκη υπερβολικής τεκμηρίωσης. Παρόλο που για τη δεύτερη κατηγορία χρειάζεται ισχυρή και στοχοθετημένη δράση από την ΕΕ, με χρησιμοποίηση δραστικότερων μέσων, η πρώτη κατηγορία είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί με συστηματικότερη, μακροχρόνια συνεργασία και διάλογο. Αυτό έχει ιδιαίτερη αξία στον τομέα των κανονιστικών διαφορών.

2.2. Παραδείγματα φραγμών που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαίοι εξαγωγείς

Ο αυξανόμενος αριθμός επιτυχημένης εξάλειψης φραγμών δείχνει ότι η στρατηγική προσέγγιση που ορίζεται στη στρατηγική της Επιτροπής για την πρόσβαση στην αγορά είναι αποτελεσματική. Ωστόσο, οι σημαντικοί εναπομένοντες φραγμοί στις κύρια στοχευόμενες αγορές της ΕΕ δείχνουν ότι υπάρχει δυναμικό περαιτέρω βελτιώσεων της πρόσβασης στην αγορά και επιβάλλουν στοχοθετημένες ενέργειες.

Μη δασμολογικοί φραγμοί στον τομέα των εμπορευμάτων

Στον τομέα του εμπορίου αγαθών, οι διαφορές των κανονιστικών ρυθμίσεων μπορούν να δημιουργήσουν εμπόδια για την πρόσβαση στην αγορά, δεδομένου ότι μπορούν να επιφέρουν πρόσθετο κόστος για τους κατασκευαστές, π.χ. όταν τα προϊόντα πρέπει να υποβληθούν σε δοκιμές σε ανεξάρτητα εργαστήρια και να πιστοποιηθούν στη στοχευόμενη αγορά πριν γίνει

---

9 Εκτιμάται ότι το συνολικό κόστος των μη δασμολογικών φραγμών για τους ευρωπαίους εμπόρους, μόνο για την Κίνα, ανέρχεται σε 21,4 δισ. ευρώ. Βλέπε http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2007/february/tradoc _133299.pdf

10 COM(2008) 774 και SEC(2008) 2853.

11 Παρόλο που αυτά τα αποτελέσματα ισχύουν γενικά για όλους τους ευρείς κλάδους δραστηριότητας που εξετάστηκαν στην ανάλυση για συγκεκριμένους κλάδους και χώρες οι εισαγωγικοί δασμοί εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικούς φραγμούς το εμπόριο για τις ευρωπαϊκές εταιρείες που πραγματοποιούν εξαγωγές.

δυνατή η πώλησή τους, ή όταν πρέπει να αναπτυχθούν ειδικές εκδόσεις των προϊόντων προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με αναλυτικούς τεχνικούς κανονισμούς. Αυτό σημαίνει ότι η **διαφάνεια** και η **προβλεψιμότητα** των κανονιστικών καθεστώτων έχουν πρωταρχική σημασία για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε τρίτες χώρες. Η δράση της ΕΕ για την κανονιστική σύγκλιση και τη συνεργασία στον τομέα αυτόν επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση της δεύτερης κατηγορίας εμποδίων που αναφέρεται ανωτέρω.

Τα κατωτέρω παραδείγματα έχουν αντληθεί από οικονομικά σημαντικούς για την ΕΕ κλάδους και απεικονίζουν τομείς στους οποίους ενδέχεται να απαιτηθεί δράση για την αντιμετώπιση σοβαρών εμπορικών φραγμών[12].

Όσον αφορά τον **κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας** (συμπεριλαμβανομένων των ανταλλακτικών αυτοκινήτων, όπως τα ελαστικά) παρατηρούνται σημαντικοί φραγμοί π.χ. στη Βραζιλία, στην Κίνα, στην Ινδία, στην Ταϊβάν, στην Κορέα και στην Ινδονησία. Ο **κλάδος των χημικών** συναντά μεγάλα εμπόδια όσον αφορά τις εξαγωγές στην Ασία και ιδιαίτερα στην Κίνα (π.χ. όσον αφορά την καταχώριση μερικών χημικών ουσιών και τις επαχθείς διαδικασίες εισαγωγής). Επιπροσθέτως, στις διαταραχές του εμπορίου χημικών περιλαμβάνονται ο εκτελωνισμός και η έλλειψη διαφάνειας στον κανονιστικό τομέα.

Για τη **φαρμακευτική βιομηχανία**, η πρόσβαση στην αγορά σε δυνητικά σημαντικές αγορές όπως η Κίνα, η Κορέα, η Ταϊβάν, η Ιαπωνία, η Ρωσία και διάφορες χώρες του Συνδέσμου Κρατών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN) προσκόπτει σε σοβαρά εμπόδια λόγω των μέτρων που διέπουν τις διαδικασίες καταχώρισης (μεταξύ άλλων, για τα πρότυπα, την έγκριση, τις ρυθμίσεις για χορήγηση έγκρισης, τις οικονομικές εγγυήσεις και τις δοκιμές), την αποζημίωση και την τιμολόγηση των εισαγόμενων προϊόντων και την έλλειψη επαρκούς προστασίας των δεδομένων. Όσον αφορά τα **ιατροτεχνολογικά προϊόντα**, η έλλειψη ευθυγράμμισης με τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές που έχουν θεσπιστεί από την ομάδα παγκόσμιας εναρμόνισης (Global Harmonisation Task force - GHTF) ή οι διαφορές της κανονιστικής πρακτικής σε χώρες όπως η Βραζιλία, η Ινδία, η Ιαπωνία, η Κίνα, η Ταϊβάν και η Κορέα συνιστούν μείζονα φραγμό στο απρόσκοπτο εμπόριο. Στην περίπτωση των ιατροτεχνολογικών προϊόντων, το σοβαρότερο πρόβλημα είναι οι καθυστερήσεις καταχώρισης των προϊόντων.

Σε οριζόντιο επίπεδο, πολλοί σημαντικοί κλάδοι (ιδίως οι βιομηχανίες ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών και ΤΠΕ, αυτοκινήτων, μηχανημάτων και παιχνιδιών) υπάγονται στο κινεζικό σύστημα υποχρεωτικής πιστοποίησης (Compulsory Certification System - CCC), γεγονός που δημιουργεί σοβαρή και δυσανάλογη επιβάρυνση των εξαγωγέων της ΕΕ. Επιπροσθέτως, ένα ευρύ φάσμα προϊόντων ΤΠ υπάγονται σε ένα νέο σχέδιο νομοθεσίας της Κίνας όσον αφορά τα πρότυπα ασφάλειας. Σε άλλες τρίτες αγορές, οι ευρωπαίοι εξαγωγείς **ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού** αντιμετωπίζουν επίσης σημαντικούς φραγμούς στην Κορέα και στις ΗΠΑ, όπου τα πρότυπα των προϊόντων δεν είναι απαραιτήτως ευθυγραμμισμένα με τα διεθνή πρότυπα. Στις ΗΠΑ, οι διαφορετικοί τεχνικοί κανονισμοί και πρότυπα σε επίπεδο ομοσπονδίας, περιφερειών και πολιτειών επιτείνουν ακόμη περισσότερο το διαχωρισμό των αγορών.

Το μεγαλύτερο εμπόδιο για τις **εξαγωγές βασικών γεωργικών προϊόντων διατροφής** είναι τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά (ΥΦΥ) μέτρα, τα οποία σε μερικούς κλάδους αποτελούν σοβαρούς φραγμούς για αρκετές σημαντικές εξαγωγικές αγορές. Πολλές τρίτες χώρες,

---

[12] Βλέπε την έκθεση της Επιτροπής για τις επιδόσεις της ΕΕ στην παγκόσμια οικονομία, Οκτώβριος 2008 http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/141196.htm

συμπεριλαμβανομένων βασικών αγορών στην Ασία, στην Ανατολική Ευρώπη, στη Μεσόγειο, στη Μέση Ανατολή και στην Αμερική, θέτουν πρότυπα τα οποία υπερβαίνουν τα διεθνή πρότυπα χωρίς να παρέχεται η αναγκαία επιστημονική αιτιολόγηση. Οι φραγμοί αυτοί είναι ακόμη δυσκολότερο να απομακρυνθούν αν οι χώρες δεν είναι μέλη του ΠΟΕ και, κατά συνέπεια, δεν δεσμεύονται από πολυμερείς κανόνες οι οποίοι απαγορεύουν τα μέτρα και τις πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις και δεν βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία. Ένα άλλο πρόβλημα πηγάζει από τον καθορισμό ιδιωτικών προτύπων, που εξελίσσονται σε όλο και σημαντικότερο φραγμό του εμπορίου στον τομέα των ΥΦΥ.

Όσον αφορά τη θεμιτή **πρόσβαση στις πρώτες ύλες,** από την οποία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η ευρωπαϊκή βιομηχανία, ένας αυξανόμενος αριθμός εξαγωγικών περιορισμών, όπως δασμοί και ποσοστώσεις, εμποδίζουν τη βιομηχανία της ΕΕ να έχει ανταγωνιστικές επιδόσεις (περισσότερες από 400 γραμμές προϊόντων που αποτελούνται από διάφορες πρώτες ύλες και αφορούν χώρες όπως η Κίνα, η Ρωσία, η Ουκρανία, η Αργεντινή, η Νότια Αφρική και η Ινδία)[13].

Σε διατομεακή βάση, οι επαχθείς τελωνειακές διαδικασίες καθώς και οι υπερβολικές απαιτήσεις τεκμηρίωσης και καταχώρισης δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στους εξαγωγείς της ΕΕ σε ένα ευρύ φάσμα σημαντικών εξαγωγικών αγορών. Αυτό ενδέχεται να ισχύει στην περίπτωση της προτεινόμενης νομοθεσίας των ΗΠΑ για τη σάρωση όλων των εμπορευματοκιβωτίων, λόγω ανησυχιών εθνικής ασφάλειας.

Φραγμοί που συνδέονται με την παροχή υπηρεσιών και την εγκατάσταση

Το εμπόριο υπηρεσιών και άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) διαδραματίζει καίριο ρόλο στην παγκόσμια οικονομία. Η ΕΕ, ως ο μεγαλύτερος εξαγωγέας εμπορικών υπηρεσιών στον κόσμο και ως κύρια πηγή άμεσων επενδύσεων εκτός ΕΕ, έχει προφανές ενδιαφέρον να βελτιώσει την πρόσβασή της στις ξένες αγορές και να απελευθερώσει το πλήρες εσωτερικό δυναμικό της στα θέματα παροχής υπηρεσιών και εγκατάστασης. Η βελτιωμένη πρόσβαση είναι επίσης, συχνά, προς όφελος των εταίρων μας. Όσοι επιδιώκουν να προσελκύσουν ΑΞΕ και να αναπτύξουν υποδομές μπορούν να αποκομίσουν πολλά οφέλη από την ελευθέρωση των ΑΞΕ και του εμπορίου υπηρεσιών, ιδίως σε κλάδους όπως οι τηλεπικοινωνίες, οι μεταφορές, **η ενέργεια** (δηλαδή η πρόσβαση στους πόρους) και οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Διάφοροι φραγμοί εισόδου στην αγορά εξακολουθούν να παρεμποδίζουν το εμπόριο υπηρεσιών και ενεργούν ως τροχοπέδη για την οικονομική ανάπτυξη. Οι φραγμοί στο εμπόριο υπηρεσιών περιλαμβάνουν πολλούς κλάδους, από τις τράπεζες έως τις υπηρεσίες ταχυμεταφοράς. Ο εντοπισμός, η ανάλυση και η εξάλειψη αυτών των φραγμών συχνά είναι πιο περίπλοκος από την αντιμετώπιση των δασμολογικών φραγμών, δεδομένου ότι αφορούν μια ευρεία δέσμη κανονιστικών ρυθμίσεων και ελέγχων. Η ΕΕ δραστηριοποιείται για τη βελτίωση του ελεύθερου εμπορίου υπηρεσιών καθώς και των ΑΞΕ στο πολυμερές πλαίσιο της Γενικής Συμφωνίας για τις Συναλλαγές στον Τομέα των Υπηρεσιών (ΓΣΣΤ) και μέσω διμερών συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου.

Τα μεγαλύτερα εμπόδια στον τομέα των υπηρεσιών και της εγκατάστασης είναι οι φραγμοί εισόδου, όπως οι απαιτήσεις υπηκοότητας, οι απαιτήσεις διαμονής, οι περιορισμοί στην απόκτηση ιδιοκτησίας ή μετοχών από αλλοδαπούς, οι περιορισμοί ως προς το είδος νομικού προσώπου ή η χορήγηση δικαιώματος εισόδου ύστερα από εξέταση των οικονομικών

---

[13] COM(2008) 699 της 4.11.2008.

αναγκών. Περιορισμοί των επενδύσεων και της απόκτησης ιδιοκτησίας από αλλοδαπούς υπάρχουν στις περισσότερες αγορές που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ΕΕ, π.χ. στη Βραζιλία, στη Ρωσία, στην Κίνα, στην Ιαπωνία, στην Ινδία και στις περισσότερες χώρες ASEAN, καθώς επίσης και στις ΗΠΑ, όπου η αγορά ιδιοκτησίας από ξένες εταιρείες υπόκειται σε «διαδικασία εξέτασης της εθνικής ασφάλειας» (CFIUS). Όσον αφορά τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένου του ασφαλιστικού τομέα, υπάρχουν πολλοί περιορισμοί σε αγορές όπως οι ΗΠΑ, ο Καναδάς, η Βραζιλία, η Ινδία, η Ρωσία, η Κίνα, η Ιαπωνία και η Νότια Αφρική. Περαιτέρω, σοβαροί φραγμοί για το εμπόριο υπηρεσιών υπάρχουν σε πολλούς κλάδους και σε πολλές χώρες-εταίρους που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις· για παράδειγμα, όσον αφορά τις νομικές υπηρεσίες στην Ινδία, στην Κίνα και στη Σιγκαπούρη, τις υπηρεσίες διανομής στην Ινδία, στην Κίνα και στις χώρες ASEAN, τις ταχυδρομικές υπηρεσίες και τις ταχυμεταφορές στην Ινδία, στη Βραζιλία, στην Κίνα και στην Αίγυπτο, τις υπηρεσίες μεταφορών στη Βραζιλία και στην Ινδία καθώς και στον Καναδά, στη Νότια Αφρική και στη Σιγκαπούρη, ενώ φραγμοί στις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών υπάρχουν στην Κίνα, στην Κορέα, στην Ιαπωνία, στην Ινδία, στο Μεξικό και, σε μικρότερο βαθμό, στη Βραζιλία.

Περιορισμοί όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις

Η αξία των δημόσιων συμβάσεων εκτιμάται ότι ανέρχεται, κατά μέσον όρο, στο 15% του συνολικού ΑΕγχΠ των χωρών του ΟΟΣΑ και σε ακόμη μεγαλύτερο ποσοστό στις αναπτυσσόμενες χώρες. Παρά την υψηλή αξία των δημόσιων συμβάσεων, πρέπει να γίνουν περισσότερα για να δοθεί ώθηση στην ανοικτή και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση. Οι προμηθευτές της ΕΕ μπορούν να βασίζονται στη Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις Προμηθειών (GPA), η οποία ορίζει κοινά συστήματα κανόνων και ποινών και δημόσια κοινοποίηση των συμβάσεων μεγάλης σημασίας. Παρόλο που η ΕΕ, οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία, ο Καναδάς, η Κορέα και μερικές ακόμη χώρες έχουν προσυπογράψει τη GPA και η Κίνα έχει καταθέσει αίτημα συμμετοχής, πολλά άλλα μέλη του ΠΟΕ δεν έχουν υπογράψει. Η Επιτροπή προσπαθεί να διευρύνει τον αριθμό των μελών της GPA και ενθαρρύνει θερμά την προσχώρηση των νέων μελών του ΠΟΕ, υπογραμμίζοντας τα οφέλη των ανοικτών και ανταγωνιστικών αγορών δημόσιων συμβάσεων και προτείνοντας ελκυστικότερες διαδικασίες προσχώρησης, ιδίως για τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Ωστόσο, η κάλυψη δεν είναι πλήρης και αρκετοί τομείς των δημόσιων συμβάσεων και αναθέτουσες αρχές δεν δεσμεύονται από τους κανόνες. Για παράδειγμα, οι μη κρατικές μικρές επιχειρήσεις συχνά αποκλείονται από τη συμμετοχή σε δημόσιες συμβάσεις στις ΗΠΑ, στην Ιαπωνία και στην Κορέα, μεταξύ άλλων. Ταυτόχρονα, η αγορά δημόσιων συμβάσεων της ίδιας της ΕΕ είναι σχετικά ανοικτή στον ξένο ανταγωνισμό, γεγονός που παρέχει σαφή πλεονεκτήματα όσον αφορά τη σχέση κόστους-οφέλους και ευρύτερη επιλογή ανταγωνιστικών προσφορών, αλλά περιορίζει τα περιθώρια επιτυχίας της ΕΕ για άνοιγμα ξένων αγορών δημόσιων συμβάσεων.

Φραγμοί που συνδέονται με ανεπαρκή προστασία και επιβολή των ΔΔΙ

Η ευρωπαϊκή βιομηχανία παραμένει βαθιά προβληματισμένη από το βαθμό παραβίασης των δικαιωμάτων διανοητικής της ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) σε ορισμένες περιοχές του πλανήτη, λόγω έλλειψης νομικής προστασίας ή αποτελεσματικής επιβολής. Στις αγορές ορισμένων τρίτων χωρών εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαροί φραγμοί που συνδέονται με ανεπαρκή προστασία των ΔΔΙ και ανεπαρκή επιβολή, συμπεριλαμβανομένης της ανεπαρκούς προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων. Προβλήματα σχετικά με τα ΔΔΙ έχουν επισημανθεί ιδίως στην Κίνα, στη Ρωσία, στη Βραζιλία και σε αρκετές χώρες ASEAN. Σε μερικές περιπτώσεις, όπως στην περίπτωση του βιομηχανικού σχεδιασμού, η στενότερη συνεργασία

στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης θα μπορούσε να διευκολύνει την ενίσχυση της προστασίας των ΔΔΙ.

Μια μελέτη που διεξήγαγε ο ΟΟΣΑ το 2007[14] δείχνει ότι το διεθνές εμπόριο παραποιημένων και πειρατικών προϊόντων ανέρχεται σε 200 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ ετησίως. Το ποσό αυτό είναι μεγαλύτερο από τα εθνικά ΑΕγχΠ 150 οικονομιών περίπου. Στο ποσό αυτό όμως δεν περιλαμβάνονται τα παραποιημένα και πειρατικά προϊόντα εγχώριας παραγωγής και κατανάλωσης ούτε τα άυλα ψηφιακά πειρατικά προϊόντα που διανέμονται μέσω του διαδικτύου. Η μελέτη δείχνει επίσης ότι, εάν προστεθούν τα προϊόντα αυτά, το συνολικό μέγεθος της παραποίησης και της πειρατείας παγκοσμίως είναι ακόμη μεγαλύτερο, κατά πολλές εκατοντάδες δισεκατομμύρια δολάρια.

Επιπροσθέτως, τα στατιστικά δεδομένα για το 2007 όσον αφορά τις τελωνειακές κατασχέσεις παραποιημένων και πειρατικών προϊόντων στα σύνορα της ΕΕ[15] δείχνουν ότι οι τελωνειακές κατασχέσεις δεν ήταν ποτέ υψηλότερες, αφού έχουν καταγραφεί περισσότερες από 43.000 περιπτώσεις σε σύγκριση με 37.000 το 2006 – μια αύξηση σχεδόν κατά 17%. Συνολικά, 79 εκατομμύρια είδη κατασχέθηκαν στα τελωνεία στα σύνορα της ΕΕ[16]. Υπήρξαν σημαντικές αυξήσεις σε σύγκριση με το 2006, ιδίως όσον αφορά τα προϊόντα απομίμησης που είναι επικίνδυνα για την υγεία και την ασφάλεια: καλλυντικά και είδη ατομικής υγιεινής (+264%)· παιχνίδια (+98%)· τρόφιμα (+62%)· και φάρμακα (+51%). Πέρα από τη διάσταση της υγείας και της ασφάλειας, η κατάσταση αυτή θέτει σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ.

3. Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΥΣ ΥΠΑΡΧΟΝΤΕΣ ΦΡΑΓΜΟΥΣ

Στη στρατηγική για την Ευρώπη στον κόσμο τονίστηκε ότι υπάρχει ανάγκη ανοικτών αγορών σε εσωτερικό και εξωτερικό επίπεδο και ανάγκη δημιουργίας νέων ευκαιριών για το εμπόριο. Οι ευρωπαϊκές εταιρείες πρέπει να μπορούν να ανταγωνίζονται με θεμιτό τρόπο τους παραγωγούς ξένων αγορών. Η στρατηγική για την πρόσβαση στην αγορά προβλέπει μια πιο στρατηγική και προσανατολισμένη στα αποτελέσματα προσέγγιση για την αντιμετώπιση των φραγμών στο εμπόριο, μέσω της χρησιμοποίησης των διαθέσιμων μέσων κατά συντονισμένο τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με τους εμπορικούς μας εταίρους.

Η συντονισμένη χρήση όλων των πόρων και των μέσων, καθώς και η αυξημένη επικέντρωση στα θέματα προτεραιότητας, είναι αναγκαίες για να βελτιωθεί περισσότερο το απρόσκοπτο εμπόριο και να δοθεί ισχυρή απάντηση στις περιπτώσεις αδικαιολόγητης στέρησης των δικαιωμάτων μας πρόσβασης στην αγορά. Είναι σαφές ότι δεν μπορούμε να βασιστούμε σε έναν μόνο τρόπο ή μηχανισμό για την αντιμετώπιση των φραγμών στο εμπόριο. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε μια ευρεία δέσμη μέσων, επίσημων και άτυπων, από διαπραγμάτευση και συνομιλίες έως μέτρα εμπορικής διπλωματίας, από ad hoc παρεμβάσεις έως πιο μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Η εμπειρία μας έχει δείξει ότι η πρόκληση έγκειται στον επιτυχημένο συνδυασμό αυτών των διαφορετικών μέσων.

---

14 Βλέπε περίληψη στο έγγραφο DSTI/IND(2007)9/PART4.

15 Βλέπε το δικτυακό τόπο της ΓΔ Taxud στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_controls/counterfeit_piracy/statistics/index_en.htm.

16 Βλέπε το δικτυακό τόπο της ΓΔ Taxud στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_controls/counterfeit_piracy/statistics/index_en.htm.

3.1. Διαπραγματεύσεις εμπορικών συμφωνιών

Οι διαπραγματεύσεις εμπορικών συμφωνιών αποτελούν πρωταρχικής σημασίας εργαλείο για την πρόσβαση των εξαγωγέων της ΕΕ στις αγορές. Παρόλο που οι πολυμερείς διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του ΠΟΕ παρέχουν μοναδική ευκαιρία για συμμετοχή όλων σχεδόν των εμπορικών μας εταίρων, οι διμερείς διαπραγματεύσεις συχνά καθιστούν δυνατή την ανάληψη πιο ολοκληρωμένων και βαθύτερων δεσμεύσεων. Επιπροσθέτως, το γεγονός της έναρξης διαπραγματεύσεων μπορεί να δημιουργήσει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα ώστε να αντιμετωπιστούν με επιτυχία ζητήματα που διαταράσσουν επί μακρόν τις εμπορικές σχέσεις. Λόγω του αμοιβαίου ενδιαφέροντος, οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης στον ΠΟΕ έχουν επίσης αποδειχθεί χρήσιμο εργαλείο για την αντιμετώπιση των φραγμών στο εμπόριο.

Η ταχεία ολοκλήρωση **του γύρου παγκόσμιων εμπορικών διαπραγματεύσεων της Ντόχα** θα ενισχύσει το παγκόσμιο εμπορικό σύστημα και τους κανόνες που σχεδιάζονται με σκοπό να εξασφαλίζεται ότι οι αγορές είναι ανοικτές και θεμιτές, ενώ θα δημιουργήσει πρόσβαση σε νέες αγορές. Η πολυμερής προσέγγιση έχει ζωτική σημασία για την επίτευξη ενός διεθνούς συστήματος με βάση κανόνες. Ο γύρος εμπορικών διαπραγματεύσεων της Ντόχα έχει σκοπό τη μείωση των δασμών μεταξύ των μελών του ΠΟΕ αλλά, ταυτόχρονα, τη μείωση των μη δασμολογικών φραγμών, για παράδειγμα μέσω μιας συμφωνίας για τη διευκόλυνση του εμπορίου.

Σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, ο στόχος της ΕΕ για ολοκληρωμένες **Συμφωνίες Ελεύθερων Συναλλαγών** (ΣΕΣ), ιδίως με σημαντικούς εμπορικούς εταίρους στην Ασία, θα αποτελέσει εξαιρετικό πλαίσιο και αποτελεσματικό εργαλείο για τη βελτίωση των ευκαιριών πρόσβασης των επιχειρήσεων της ΕΕ στις αγορές. Εκτός από την εξάλειψη των δασμών, οι συμφωνίες αυτές παρέχουν νεωτεριστικούς τρόπους για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αδικαιολόγητων μη δασμολογικών εμποδίων στο εμπόριο. Τα καινοτόμα στοιχεία είναι, ιδίως, τα ουσιαστικά συστήματα κανόνων και ποινών που αντιμετωπίζουν απευθείας τους μη δασμολογικούς φραγμούς σε ορισμένους κλάδους· ένας βελτιωμένος μηχανισμός συνεργασίας και διαβούλευσης σχετικά με τα Τεχνικά Εμπόδια στο Εμπόριο (ΤΕΕ) και τα Υγειονομικά και Φυτοϋγειονομικά μέτρα (ΥΦΥ), η συμπερίληψη κεφαλαίου για την πρόσβαση στις αγορές για τις υπηρεσίες και τις επενδύσεις, τις δημόσιες συμβάσεις και τον ανταγωνισμό, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων, η ενδυνάμωση της προστασίας και της επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων) και ένα κεφάλαιο για τα τελωνειακά θέματα και τη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών. Επιπροσθέτως, σε οριζόντιο επίπεδο, ένας μηχανισμός διαμεσολάβησης για τους ΜΔΦ θα συμπληρώσει τις διατάξεις περί επίλυσης των διαφορών και τις δεσμεύσεις σχετικά με την εργασία και τα περιβαλλοντικά πρότυπα, προκειμένου να δοθεί ώθηση στην αειφόρο ανάπτυξη. Πρέπει να προβλεφθεί στενή παρακολούθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής των ΣΕΣ, ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική υλοποίηση των δεσμεύσεων των εταίρων της ΕΕ.

3.2. Διμερείς σχέσεις

Οι φραγμοί στην πρόσβαση στις αγορές εμφανίζονται επίσης με διάφορους τρόπους μέσω των τακτικών ή των ad hoc επαφών μας με τις τρίτες χώρες.

Οι τακτικοί **διμερείς διάλογοι**, οι οποίοι στις περισσότερες περιπτώσεις καλύπτουν μεγάλο φάσμα τομέων, είναι μια αποτελεσματική, θεσμική μορφή για την αντιμετώπιση σε τακτική βάση και την παρακολούθηση των θεμάτων σχετικά με τους εμπορικούς φραγμούς και των κανονιστικών ζητημάτων, με τη δυνατότητα να μεταφερθεί το εκάστοτε θέμα σε υψηλότερο

πολιτικό επίπεδο, όπως για παράδειγμα στο Μηχανισμό Οικονομικού και Εμπορικού Διαλόγου Υψηλού Επιπέδου (HLM) με την Κίνα ή στο Διατλαντικό Οικονομικό Συμβούλιο με τις ΗΠΑ. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν επίσης πολιτικές σύνοδοι κορυφής μεταξύ της ΕΕ και σημαντικών εταίρων. Αυτοί οι διάλογοι είναι ιδιαίτερα κατάλληλοι για την προώθηση της κανονιστικής σύγκλισης μέσω της διεθνούς συνεργασίας και μπορούν να ενισχυθούν περισσότερο.

Μια **θετική εμπορική διπλωματία,** τόσο σε κεντρικό επίπεδο, από τις Βρυξέλλες, όσο και τοπικά, από την ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα, είναι ιδιαίτερα κατάλληλη για να αντιμετωπιστούν οι φραγμοί σε βάση ad hoc ή ως ειδικό μέτρο για την ενίσχυση μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής. Η συνεργασία ανάμεσα, αφενός, στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη και, αφετέρου, τις επιχειρήσεις, στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης για την πρόσβαση στην αγορά, θα συμβάλει στην πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού των διμερών επαφών της Επιτροπής και των κρατών μελών που θα ενεργούν από κοινού και θα εκφράζουν αποτελεσματικά τα συμφέροντά μας στο εξωτερικό.

Επιπλέον, η **βοήθεια της ΕΕ για το εμπόριο** συνέβαλε επίσης στο να ξεπεραστούν ή να εξαλειφθούν οι εμπορικοί φραγμοί μέσω, π.χ., της κατάρτισης τελωνειακών υπαλλήλων, δίνοντας τη δυνατότητα να δημιουργηθεί πλαίσιο για πιο αποτελεσματικές τελωνειακές διαδικασίες.

3.3. Επίσημα μέσα

Ένα αυξανόμενης σημασίας μέσο για να εξασφαλιστούν ευκαιρίες ανοικτού εμπορίου είναι οι διαδικασίες κοινοποίησης στο πλαίσιο της **συμφωνίας του ΠΟΕ για τους τεχνικούς φραγμούς στο εμπόριο**[17] **και της συμφωνίας του ΠΟΕ για τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα**[18]. Οι επιτροπές ΤΦΕ και ΥΦΥ στη Γενεύη λειτουργούν ως όργανα πολυμερών διαβουλεύσεων και διαπραγματεύσεων για όλα τα μέλη του ΠΟΕ με στόχο την παρακολούθηση και την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τις συμφωνίες ΤΦΕ και ΥΦΥ. Η υποχρέωση κοινοποίησης των νέων μέτρων στον ΠΟΕ δίνει τη δυνατότητα στους εταίρους να αντιδράσουν εγκαίρως και να διατυπώσουν τις ανησυχίες τους. Η σταθερή δέσμευση και η ενεργός παρακολούθηση έχουν μεγάλη σημασία για τη βελτίωση της δυνατότητας πρόληψης νέων εμπορικών φραγμών.

Σε περίπτωση που δεν βρεθεί αμοιβαία αποδεκτή λύση για αυτό το θέμα που διαταράσσει τις εμπορικές σχέσεις, η προσφυγή στα επίσημα και υποχρεωτικά μέσα όπως οι **διαδικασίες του κανονισμού της ΕΕ για τους εμπορικούς φραγμούς (ΚΕΦ)** ή οι διαδικασίες **του ΠΟΕ για την επίλυσης των διαφορών** μπορεί να είναι αποτελεσματικό μέτρο. Ο κανονισμός της Επιτροπής για τους εμπορικούς φραγμούς προβλέπει μηχανισμό για να λαμβάνουν οι επιχειρήσεις της ΕΕ μέτρα κατά των εμπορικών φραγμών που εμποδίζουν την πρόσβασή τους στις αγορές τρίτων χωρών, μέσω αίτησης που υποβάλλουν στην Επιτροπή για τη διερεύνηση καταγγελιών και την έννομη προστασία τους. Η διαδικασία του ΠΟΕ για την επίλυση των διαφορών είναι ένα χρήσιμο μέσο για την εξάλειψη των φραγμών που δεν συμφωνούν με τους κανόνες του ΠΟΕ και την επιβολή της συμμόρφωσης με αυτούς. Επιπλέον, η δυνατότητα αντιμετώπισης των εμπορικών φραγμών μέσω διμερών μηχανισμών επίλυσης των διαφορών και μηχανισμών διαμεσολάβησης, όπως προβλέπεται στη νέα γενεά συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών, είναι μια λύση που θα χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο και θα μας βοηθήσει να επιτύχουμε αυξανόμενη πρόσβαση στις αγορές.

3.4. Κανονιστική συνεργασία

Η ΕΕ διαθέτει μακρόχρονη πείρα στην κανονιστική σύγκλιση και συνεργασία[19] στην εσωτερική αγορά, η οποία αναπτύχθηκε βάσει διαφορετικών εθνικών διατάξεων. Στην ΕΕ το υψηλό επίπεδο κοινωνικής προστασίας των εργαζομένων, οι προδιαγραφές υψηλής ποιότητας για την ασφάλεια των προϊόντων που πωλούνται στις αγορές της, η ισχυρή προστασία των καταναλωτών και η παγκοσμίως πρωτοπόρος νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος ενθάρρυναν τον καθορισμό εξίσου υψηλών κριτηρίων στις τρίτες χώρες. Ένας σημαντικός στόχος της κανονιστικής συνεργασίας είναι η προώθηση προτύπων υψηλής ποιότητας στην αλλοδαπή.

Η πολυμερής ή διμερής διεθνής κανονιστική συνεργασία συμβάλλουν στην εξάλειψη περιττών φραγμών τους οποίους δημιουργούν οι διαφορές στην κανονιστική πρακτική. Η κανονιστική συνεργασία δημιουργεί όχι μόνο ένα μηχανισμό για την εξέταση διμερών κανονιστικών θεμάτων, αλλά βοηθά επίσης στη ανάπτυξη σχέσης μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών, πράγμα που οδηγεί στην ανταλλαγή πληροφοριών για τις αλλαγές στις κανονιστικές

---

17 Τεχνικοί φραγμοί στο εμπόριο.

18 Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα.

19 Όσον αφορά την κανονιστική συνεργασία, η παρούσα ανακοίνωση επικεντρώνεται στις πτυχές που σχετίζονται πιο άμεσα με την πρόσβαση στην αγορά και την εξάλειψη των εμπορικών φραγμών. Άλλες πτυχές της κανονιστικής συνεργασίας περιλαμβάνουν την οικονομική ολοκλήρωση, τη βελτίωση της προστασίας των καταναλωτών και την εξέλιξη προς κανονισμούς παγκόσμιας ισχύος.

ρυθμίσεις που εξετάζονται ή έχουν προγραμματιστεί (ως έγκαιρη προειδοποίηση), καθώς και σε ορθές πρακτικές. Σε ορισμένες περιπτώσεις η κανονιστική σύγκλιση μπορεί να είναι η κατάλληλη λύση. Σε άλλες περιπτώσεις η αμοιβαία αναγνώριση ή ισοδύναμες συμφωνίες – ορισμένες φορές μετά την επίτευξη ορισμένου βαθμού σύγκλισης – μπορεί να είναι πιο κατάλληλες λύσεις. Σε όλες τις περιπτώσεις, η δυνατότητα πρόβλεψης των πιθανών εξελίξεων όσον αφορά τις κανονιστικές ρυθμίσεις είναι σημαντική για να μπορεί η βιομηχανία να προγραμματίζει τις μελλοντικές δραστηριότητές της.

Οι διμερείς διάλογοι που αναφέρονται στο τμήμα 3.2 είναι μια αποτελεσματική, θεσμική μορφή για να αντιμετωπίζονται σε τακτική βάση και να παρακολουθούνται τα κανονιστικά θέματα και άλλα ζητήματα σχετικά με τους εμπορικούς φραγμούς.

Οι συμφωνίες αμοιβαίας αναγνώρισης (ΣΑΑ) εξουσιοδοτούν το εξάγον συμβαλλόμενο μέρος να πιστοποιεί προϊόντα πριν από την εξαγωγή βάσει των κανονιστικών απαιτήσεων κάθε εισάγοντος μέρους. Ένα παρόμοιο μέσο στον υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό τομέα (ΥΦΥ) είναι η αναγνώριση της ισοδυναμίας των μέτρων της εξάγουσας χώρας με τα μέτρα της εισάγουσας χώρας. Οι **ACAA** (συμφωνίες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και της αποδοχής των βιομηχανικών προϊόντων) προωθούν την κανονιστική σύγκλιση μέσω της υποχρέωσης της χώρας-εταίρου – για την υποστήριξη στο πλαίσιο της διαδικασίας διεύρυνσης ή της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας – να υιοθετήσει πτυχές του ευρωπαϊκού *κεκτημένου* στον τομέα του εμπορίου αγαθών. Έναντι αυτού, η χώρα-εταίρος εντάσσεται πλήρως στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά όσον αφορά αυτά τα προϊόντα.

Κανονιστική σύγκλιση και συνεργασία με σημαντικές χώρες

Υποψήφιες για προσχώρηση χώρες: Οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Κροατία και την Τουρκία αποσκοπούν στην πλήρη εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου στις δύο αυτές χώρες. Η τελωνειακή ένωση με την Τουρκία είναι ένα επιπλέον μέσο για την επιτάχυνση της κανονιστικής σύγκλισης. Μια σειρά Συμφωνιών Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (ΣΣΣ) θεσπίζει χώρο ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της ΕΕ και των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων και προετοιμάζει τις χώρες αυτές για μελλοντική προσχώρηση. Στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών πραγματοποιείται η κανονιστική συνεργασία. Όλες οι υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες για προσχώρηση στην ΕΕ λαμβάνουν σημαντική κοινοτική βοήθεια που παρέχεται κυρίως μέσω της συνιστώσας «Τεχνική βοήθεια και οικοδόμηση θεσμών» του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (IPA), αλλά και μέσω του προγράμματος TAIEX, το οποίο παρέχει βοήθεια για την έγκριση, την εφαρμογή και την επιβολή του κοινοτικού κεκτημένου (μεταξύ άλλων στους τομείς της εκτίμησης της συμμόρφωσης, των δημόσιων συμβάσεων, των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας κλπ.).

Εταίροι της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας: Η ευρωπαϊκή πολιτική γειτονία (ΕΠΓ) αποσκοπεί στην ενίσχυση της οικονομικής ενσωμάτωσης και της συνεργασίας με τις γειτονικές χώρες. Η κανονιστική συνεργασία και σύγκλιση βρίσκονται στο επίκεντρο της ΕΠΓ και βασίζονται στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και συνεργασίας. Όπως περιγράφεται στο Ευρωπαϊκό Σχέδιο για την Ανάκαμψη της Οικονομίας, η οικονομική ενσωμάτωση και συνεργασία με τις γειτονικές χώρες θα ενισχυθεί σταδιακά, μεταξύ άλλων μέσω εμπεριστατωμένων και εκτενών συμφωνιών ελευθέρων συναλλαγών οι οποίες καλύπτουν ουσιαστικά όλες τις εμπορικές συναλλαγές και αποσκοπούν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό ελευθέρωσης. Η μελλοντική ανατολική εταιρική σχέση θα προσφέρει πραγματική προοπτική για την αύξηση της κυκλοφορίας των αγαθών, των κεφαλαίων, της παροχής υπηρεσιών και για τον εκσυγχρονισμό των οικονομικών των χωρών-εταίρων. Η ΕΕ και οι εταίροι της μπορούν να μελετήσουν για το μέλλον μια ευρύτερη προσέγγιση του περιφερειακού εμπορίου, με πλήρη πρόσβαση στην εσωτερική αγορά, αφού εγκριθούν όλα τα σημαντικά

στοιχεία του κεκτημένου της ΕΕ. Ένα πρώτο παράδειγμα της προσέγγισης αυτής είναι η νέα Συμφωνία Σύνδεσης και η συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών, για την οποία πραγματοποιούνται διαπραγματεύσεις με την Ουκρανία. Η συνεργασία με τις νότιες γειτονικές χώρες βασίζεται στις Συμφωνίες Σύνδεσης. Η βελτιωμένη κανονιστική συνεργασία είναι βασική συνιστώσα της εμβάθυνσης των εμπορικών δεσμών μας με τις ευρωμεσογειακές χώρες με σκοπό τη θέσπιση χώρου ελεύθερων συναλλαγών. Τελικά, ο στόχος είναι να επιτευχθεί κοινός οικονομικός χώρος που να περιλαμβάνει όλες τις χώρες της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας.

ΗΠΑ: οι ΗΠΑ είναι ο σημαντικότερος εταίρος της ΕΕ. Η στενή συνεργασία και, όταν είναι δυνατόν, η σύγκλιση των κανονιστικών προσεγγίσεών μας έχουν κύρια στρατηγική και οικονομική σημασία. Θα επιτρέψουν να διευρυνθεί η διατλαντική αγορά και μπορούν να προωθήσουν την ανάπτυξη γενικών προτύπων και κανονισμών. Για το σκοπό αυτό, συστάθηκε το 2007 το Διατλαντικό Οικονομικό Συμβούλιο (ΔΟΣ) ως πολιτικό όργανο υψηλού επιπέδου, το οποίο δίνει πολιτική ώθηση σε πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη δημιουργία διατλαντικής αγοράς χωρίς φραγμούς και υποστηρίζει μια σειρά διαλόγων για τομεακές κανονιστικές ρυθμίσεις. Το εν λόγω πολιτικό όργανο προωθεί τη συνεργασία σε προηγούμενο στάδιο για την κανονιστική σύγκλιση και την εξάλειψη των φραγμών/των επιβαρύνσεων σε επόμενο στάδιο για τις επιχειρήσεις στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Στις επιτυχίες του οργάνου αυτού περιλαμβάνονται η σημαντική διοικητική απλούστευση για τη φαρμακευτική βιομηχανία και η ισοδυναμία των λογιστικών προτύπων.

Κίνα: Ο «Μηχανισμός διαβουλεύσεων για τα βιομηχανικά προϊόντα και την ΠΟΕ/ΤΦΕ» προωθεί την αμοιβαία κατανόηση και τη διαφάνεια στις κανονιστικές διαδικασίες μας. Στις επιτυχίες του μηχανισμού αυτού περιλαμβάνεται η απλοποίηση των διαδικασιών πιστοποίησης για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα. Τα κανονιστικά θέματα μπορούν επίσης να συζητηθούν στο πλαίσιο του HLM (Μηχανισμού Οικονομικού και Εμπορικού Διαλόγου Υψηλού Επιπέδου) ΕΕ-Κίνας, ο οποίος ασχολείται με στρατηγικά θέματα με σκοπό την επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων. Η ΕΕ σκοπεύει να διατηρήσει και να αναπτύξει περαιτέρω τον υφιστάμενο μηχανισμό διαλόγου υψηλού επιπέδου και τους διαλόγους για τις τομεακές κανονιστικές ρυθμίσεις με σκοπό την εξασφάλιση πραγματικής πρόσβασης στην κινεζική αγορά και της ασφάλειας των καταναλωτών στις δύο πλευρές.

Ρωσία: Η εξάλειψη αναποτελεσματικών και επαχθών κανονιστικών φραγμών θα διευκολύνει σε πολύ μεγάλο βαθμό τις οικονομικές σχέσεις και θα προωθήσει επίσης σημαντικά την πρόσβαση των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στη ρωσική αγορά. Επομένως, υπάρχει αμοιβαίο συμφέρον να εξασφαλιστεί η σύγκλιση μεταξύ των κανονιστικών ρυθμίσεων της ΕΕ και της Ρωσίας. Η κανονιστική συνεργασία με τη Ρωσία πραγματοποιείται επί του παρόντος στο πλαίσιο του κοινού οικονομικού χώρου και σε πολλούς τομείς πολιτικής έχουν θεσπιστεί ειδικοί διάλογοι για κανονιστικές ρυθμίσεις. Ενώ σε ορισμένους τομείς έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος, σε ορισμένους άλλους η συνεργασία πρέπει να βελτιώσει τη στοχοθέτησή της και να είναι πιο λειτουργική. Υπάρχει ένα τεράστιο αναξιοποίητο δυναμικό στην οικονομική σχέση μεταξύ ΕΕ και Ρωσίας. Η προσχώρηση της Ρωσίας στον ΠΟΕ και η μελλοντική δέσμευση της Ρωσίας ως μέλους του ΠΟΕ θα συμβάλει περαιτέρω στην αντιμετώπιση ορισμένων θεμάτων. Η κανονιστική συνεργασία είναι ένας βασικός στόχος για την ΕΕ, ο οποίος θα εξεταστεί στις διαπραγματεύσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη σχετικά με τον καθορισμό νέου νομικού πλαισίου στις σχέσεις ΕΕ-Ρωσίας.

Ιαπωνία: Οι ΜΔΦ (μη δασμολογικοί φραγμοί) είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα στις οικονομικές μας σχέσεις. Μεταξύ της ΕΕ και της Ιαπωνίας υπάρχουν ορισμένοι διάλογοι, μεταξύ άλλων, ο διάλογος για την κανονιστική μεταρρύθμιση. Η συνέχιση των συζητήσεων

με την Ιαπωνία σε μεγάλο αριθμό τομεακών συμφερόντων θα μας προσφέρει πολλά θετικά αποτελέσματα. Λόγω της οικονομικής σημασίας της, η κανονιστική συνεργασία με την Ιαπωνία πρέπει να αναπτυχθεί περισσότερο.

Καναδάς: Στο πλαίσιο μιας νέας ευρείας συμφωνίας που καλύπτει το εμπόριο και τις επενδύσεις, η κανονιστική συνεργασία πρέπει να αναπτυχθεί και να ενισχυθεί. Στη συνεργασία με τον Καναδά πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η κανονιστική συνεργασία με τις ΗΠΑ, έτσι ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι η τριμερής σύγκλιση των κανονιστικών ρυθμίσεων.

3.5. Η εταιρική σχέση για την πρόσβαση στην αγορά

Για να δοθεί ώθηση στην πλήρη αξιοποίηση αυτών των μέσων και για να συμπληρωθούν οι διάφορες προσπάθειές μας για την εξάλειψη των εμπορικών φραγμών, η στρατηγικής για την πρόσβαση στην αγορά δημιούργησε μια νέα, ενισχυμένη εταιρική σχέση μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών και των επιχειρήσεων με σκοπό τη συγκέντρωση όλων των διαθέσιμων πόρων και της εμπειρογνωμοσύνης για τον εντοπισμό, την ανάλυση και την εξάλειψη των φραγμών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο[20] και του Συμβούλιο[21]υποστήριξαν πλήρως την προσπάθεια αυτή. Οι μηνιαίες συνεδριάσεις της συμβουλευτικής επιτροπής για την πρόσβαση στην αγορά (MAAC) έγιναν το κεντρικό σημείο συντονισμού με τα κράτη μέλη και τις επιχειρήσεις, και υποστηρίζονται από ειδικές ομάδες εμπειρογνωμόνων που ασχολούνται με συγκεκριμένες περιπτώσεις, τομείς και περιφέρειες[22]. Επιπλέον, συστάθηκαν τοπικές ομάδες πρόσβασης στην αγορά στις περισσότερες από τις σημαντικές εξαγωγικές αγορές της ΕΕ, κατά τρόπο ώστε να συγκεντρώνεται η εμπειρογνωμοσύνη και οι δραστηριότητες των αντιπροσωπειών της Επιτροπής, των πρεσβειών των κρατών μελών και των επιχειρηματικών αντιπροσωπειών της ΕΕ. Το έργο αυτών των τοπικών ομάδων πρόσβασης στην αγορά είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για την αποφυγή των φραγμών μέσω ισχυρού «μηχανισμού έγκαιρης προειδοποίησης», και συνίσταται στην παρακολούθηση της νομοθεσίας της χώρας υποδοχής και την παροχή των απαραίτητων γνώσεων και επαφών. Επίσης, με βάση τις γνώσεις τους για τις τοπικές συνθήκες, οι ομάδες αυτές έδωσαν τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί καλύτερα η εμπειρογνωμοσύνη σε μεμονωμένες περιπτώσεις. Επιπλέον, διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στον επιτόπου συντονισμό της Επιτροπής, των κρατών μελών και των επιχειρήσεων, διευκολύνοντας έτσι την ομόφωνη διατύπωση των ανησυχιών μας με αποτελεσματικό τρόπο.

Τέλος, για να αυξήσει την επιρροή της, η Επιτροπή ενίσχυσε τη συνεργασία της με τις τρίτες χώρες όσον αφορά θέματα πρόσβασης στην αγορά κοινού ενδιαφέροντος – ιδίως με τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία, τόσο μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών όσο και μέσω συντονισμένων κοινών ή παράλληλων ενεργειών.

---

20 Έκθεση σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την εξασφάλιση της πρόσβασης των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στην αγορά (2007/2185 (INI)), 7.1.2008, ref. A6-0002/2008, RR\396713EL.doc, PE396.713v02-00

21 Συμπεράσματα του Συμβουλίου (GAERC) της 18ης Ιουνίου 2007, έγγρ. 10542/07.

22 Ομάδα εργασίας για τα εμβόλια/Ιαπωνία· Ελαστικά/Ινδία, Κίνα και Ινδονησία· Ιατροτεχνονολικά προϊόντα/ Ινδία, Κίνα, Κορέα, Ταϊβάν, Βραζιλία, Τουρκία· ΤΠΕ/Τουρκία και Κίνα.

4. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Θα χρησιμοποιηθούν όλα τα μέσα που προαναφέρθηκαν για να εξασφαλιστεί ότι το άνοιγμα της ΕΕ θα διατηρηθεί και θα συνοδευτεί από αυξημένη πρόσβαση των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στις αγορές των τρίτων χωρών. Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την πρόσβαση στην αγορά, η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι επιχειρήσεις πρέπει να συνεχίσουν την ενεργό δέσμευσή τους για να εξασφαλίσουν τη συνοχή της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις τρίτες χώρες καθώς και την αποτελεσματική διατύπωση των συμφερόντων της στο εξωτερικό.

Αυτό είναι ακόμη πιο σημαντικό με τις σημερινές οικονομικές συνθήκες, οι οποίες απαιτούν να διαδραματίσει η εξωτερική διάσταση της στρατηγικής της Λισαβόνας το δικό της ρόλο στην ενίσχυση της δέσμευσης με επίκεντρο την απασχόληση και την ανάπτυξη.

Εκτός από τις προσπάθειές μας για την ταχεία ολοκλήρωση του Γύρου της Ντόχα και τη σύναψη των φιλόδοξων συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών, θα δοθεί μεγάλη έμφαση στα εξής:

- δραστηριότητες πρόσβασης στην αγορά **σχετικές με τομείς με μεγάλες δυνατότητες μελλοντικής ανάπτυξης**, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, τα φαρμακευτικά προϊόντα, τα χημικά προϊόντα, τα ηλεκτρονικά προϊόντα, τα μηχανήματα κα τα περιβαλλοντικά αγαθά, καθώς και **την παροχή υπηρεσιών, την εγκατάσταση και τις δημόσιες συμβάσεις**. Για τις υπηρεσίες συστάθηκαν πρόσφατα ομάδες εργασίας (που ξεκίνησαν με τις ταχυδρομικές υπηρεσίες ταχείας παράδοσης και διανομής), για να ασχοληθούν με βασικούς φραγμούς στις αγορές, οι οποίες παρέχουν σημαντικές ευκαιρίες για τους παρόχους υπηρεσιών της ΕΕ.

- **προστασία και επιβολή του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας** στις τρίτες χώρες μέσω της επιτυχημένης σύναψης διμερών συμφωνιών με λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με την προστασία του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, ιδίως όσον αφορά την επιβολή, την ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας και του διαλόγου και τα προγράμματα τεχνικής συνεργασίας, κυρίως στην Κίνα και στις χώρες της ASEAN. Σύντομα θα υπογραφεί με την Κίνα σχέδιο δράσης για την επιβολή τελωνειακού συστήματος αναφορικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Θα επιδιωχθεί επίσης διμερής συνεργασία με τις ΗΠΑ σχετικά με το σεβασμό των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Για να εξασφαλιστεί καλύτερη πρόσβαση στην αγορά για τις ευρωπαϊκές γεωγραφικές ενδείξεις, θα διερευνηθεί η δυνατότητα της προστασίας της γεωγραφικής ένδειξης για μη γεωργικά προϊόντα, ώστε να δοθεί απάντηση σε σχετικά αιτήματα που διατύπωσαν τρίτες χώρες όπως η Ινδία.

- η πρόσβαση στην αγορά για **μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)** όπως περιγράφεται στο έγγραφο «Small Business Act (SBA)»[23], συμπεριλαμβανομένης ειδικής βοήθειας για τον καθορισμό και την ελάφρυνση του κόστους απόκτησης πληροφοριών σχετικά με τις κανονιστικές, νομικές και πολιτιστικές συνθήκες στις ενδεχόμενες εξαγωγικές αγορές.

Η ΕΕ πρέπει να χρησιμοποιήσει την οικονομική επιρροή της και να δώσει ώθηση στις οικονομικές και εμπορικές της σχέσεις με τις περισσότερες οικονομίες στον κόσμο. Πρέπει να προχωρήσουμε διαμορφώνοντας από κοινού τις εμπορικές, κανονιστικές και, γενικότερα, οικονομικές, σχέσεις. Παρόλο που δεν υπάρχει ενιαίο μοντέλο για τις σχέσεις μας με όλους

---

[23] COM(2008) 394 της 25.6.2008.

τους εταίρους μας, η ΕΕ πρέπει να προσδιορίσει καλύτερους τρόπους για το συντονισμό των εσωτερικών και εξωτερικών διαστάσεων των πολιτικών μας και να αρχίσει συνολικό διάλογο με τους κύριους εταίρους μας. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει επίσης να μελετηθεί ο τρόπος με τον οποίο θα προωθήσουμε καλύτερα το πρόγραμμα για την αξιοπρεπή εργασία και τους βασικούς κανόνες εργασίας που συμφωνήθηκαν σε διεθνές επίπεδο.

Οι μελλοντικές δραστηριότητες της ΕΕ πρέπει να βασίζονται στις ακόλουθες αρχές:

(1) **Συντονισμένη προσέγγιση**

Όλες οι προσπάθειες για να βελτιωθεί η πρόσβαση στην αγορά και οι ευκαιρίες εξαγωγών για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις καθώς και άλλα θέματα σχετικά με την κανονιστική συνεργασία και σύγκλιση πρέπει να συντονιστούν και να συνδεθούν σαφώς με το πρόγραμμα εξωτερικής ανταγωνιστικότητας. Οι προσπάθειες πρέπει να επικεντρωθούν καλύτερα και να κατευθυνθούν σωστά, ώστε να αξιοποιούν με τον καλύτερο τρόπο τα διαθέσιμα μέσα και να μη συνίστανται σε απομονωμένες συζητήσεις ad-hoc με τους εταίρους μας για ορισμένους τομείς. Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί πολιτική επιτήρηση της διαδικασίας με τους σημαντικότερους εταίρους της ΕΕ. Η στρατηγική για την πρόσβαση στην αγορά είναι ένα σημαντικό πλαίσιο για τον εν λόγω συντονισμό.

(2) **Καθορισμός προτεραιοτήτων**

Ο καθορισμός των προτεραιοτήτων είναι παράγοντας αποφασιστικής σημασίας: Η εξάλειψη των φραγμών στο εμπόριο, ανεξάρτητα από τη φύση τους, απαιτεί πολλούς πόρους. Είναι αναγκαίο να εξασφαλίσουμε ότι οι προσπάθειες της ΕΕ για το άνοιγμα των αγορών και τη συνεργασία όσον αφορά τις κανονιστικές ρυθμίσεις έχουν πραγματικό και διαρκή οικονομικό αντίκτυπο και μπορούν να ολοκληρωθούν μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα. Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε εταίρους, τομείς και πολιτικές όπου υπάρχει μεγάλο οικονομικό συμφέρον, πραγματικό ή πιθανό. Ο ευρύτερος πολιτικός στόχος της ΕΕ για οικονομική ενσωμάτωση με τους γείτονές της σημαίνει ότι η δέσμευση έναντι των χωρών αυτών θα είναι επίσης προτεραιότητα.

(3) **Ακρόαση των ενδιαφερόμενων μερών**

Η ενισχυμένη εταιρική σχέση μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών και των επιχειρήσεων στο πλαίσιο της στρατηγικής για την πρόσβαση στην αγορά αποδείχτηκε πολύ αποτελεσματική. Όλες οι πτυχές της πρόσβασης στην αγορά και οι δραστηριότητες κανονιστικής συνεργασίας πρέπει επίσης να ενισχυθούν. Ο συντονισμός σε προηγούμενο στάδιο στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης και με τρίτες χώρες είναι σημαντικός για την εφαρμογή προδραστικής προσέγγισης, ώστε να αποφευχθούν και να εξαλειφθούν οι εμπορικοί φραγμοί.

(4) **Πλήρης αξιοποίηση των διαθέσιμων μέσων**

Οι σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και των κύριων εμπορικών εταίρων της καλύπτουν μεγάλο φάσμα διαφορετικών επαφών. Η διαχείριση των σχέσεων αυτών έως τώρα γινόταν συχνά χωρίς να συνδέονται μεταξύ τους, πράγμα που καθιστά δυσκολότερη την αξιολόγηση του οφέλους για κάθε μέρος. Στο μέλλον η ΕΕ πρέπει να ενδιαφερθεί για τομείς στους οποίους οι εταίροι μας επωφελούνται από τη συνεργασία με την

ΕΕ, π.χ. στα προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης, αλλά διατηρούν παράλληλα σημαντικούς φραγμούς για τις επιχειρήσεις της ΕΕ. Πρέπει να χρησιμοποιήσουμε όλα τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας κατά τρόπο ώστε να υπάρχει κεντρικός στόχος και συνοχή, ούτως ώστε να δοθούν περισσότερες ευκαιρίες εξαγωγών για τους ευρωπαίους εξαγωγείς και να βελτιωθεί το γενικό κανονιστικό πλαίσιο.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η παρούσα ανακοίνωση αποσκοπεί στην εξασφάλιση μεγαλύτερων ευκαιριών για τις επιχειρήσεις της ΕΕ στις τρίτες χώρες και συγκεντρώνει εξωτερικές και εσωτερικές πολιτικές.

Είναι επίσης η πρώτη ετήσια έκθεση για την πρόσβαση στην αγορά, η οποία περιλαμβάνει εκτίμηση των σημαντικότερων υφιστάμενων φραγμών. Η επιτυχημένη εξάλειψη των φραγμών θα απαιτήσει ομόφωνη και θετική διατύπωση των ευρωπαϊκών εμπορικών συμφερόντων. Η επιτυχία των δράσεων της ΕΕ θα εξακολουθήσει να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το κατά πόσο δεσμεύονται όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η απάντηση στους εμπορικούς φραγμούς πρέπει να έχει συνοχή και κεντρικό στόχο. Η ΕΕ έχει στη διάθεσή της διάφορα μέσα για να ξεπεράσει τους εμπορικούς φραγμούς και να προωθήσει την κανονιστική σύγκλιση. Η ΕΕ πρέπει να χρησιμοποιήσει με τρόπο στρατηγικό όλα τα μέσα και να εξασφαλίσει ότι υπάρχει πιο ολοκληρωμένο πρόγραμμα εξωτερικής πολιτικής, το οποίο επιτρέπει συμβιβασμούς και λύσεις επωφελείς για όλους. Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων της κανονιστικής συνεργασίας για την πρόβλεψη των εμπορικών προκλήσεων και τη διασφάλιση αμοιβαία ωφέλιμης συνεργασίας στα πρώτα στάδια της νομοθετικής διαδικασίας. Εκτός από την πρόσβαση στην αγορά, η κανονιστική συνεργασία προσφέρει περισσότερα πλεονεκτήματα σε τομείς όπως η προστασία των καταναλωτών, η βελτίωση των περιβαλλοντικών προτύπων, η βελτίωση της συλλογής στοιχείων για την εκπόνηση νομοθεσίας και η μείωση του κόστους της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η παρούσα ανακοίνωση καθορίζει τρόπους για την εξάλειψη των κανονιστικών εμποδίων και τη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά, τη δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας. Η Επιτροπή θα επιδιώξει την επίτευξη αυτών των στόχων ενεργά το 2009, μελετώντας, μεταξύ άλλων, τον τρόπο περαιτέρω ενίσχυσης της κανονιστικής συνεργασίας. Παράλληλα με τις προσπάθειες αυτές, θα συνεχιστεί η ανάπτυξη της στρατηγικής της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση μετά το 2010.